

Huddoktoren informerer om:

PDT (2)- SÅRSTELL

Oppdatert 08.04.16

PDT behandlingens prinsipp er å skade de syke cellene, mens normale hudceller blir lite påvirket. I praksis betyr dette og erstatter hudsvulsten med et sår - som kroppen reparerer som andre sår. Denne sårtilhelingen kan du bidra med til at blir mest mulig vellykket.

Normalt forløp etter PDT

Etter PDT foreligger det et sår med lett hevelse, væsking fra såret og sårhet, eventuelt lette smerter. Væskingen er en normal reaksjon, og gir seg etter 2-4 dager, og erstattes gradvis av skorpedannelse. Etter 10-20 dager faller skorpen av og det vil være en "jomfruelig" litt tynn og sårbar hud som i løpet av 4-8 uker normaliseres til en hud som er så nær normal som den kan bli. Hvis svulsten som ble behandlet har vært ned i lærhuden (f.eks. basaliom) vil det bli litt arr, mens hvis det kun har vært en celleskade i overhuden vil det bli svært lite arr, av og til litt pigmenttap eller svak rødme.

Hvordan stelle såret?

Vi legger oftest på en hudliknende bandasje av typen Duoderm. Denne kan ligge på i 5-7 dager, hvis det væsker igjennom bør den skiftes. Vi anbefaler å ikke dusje før etter 24 timer. Men om man vil det, så legger man på en tørr bandasje/vanlig plaster, etter dusj. Hovedregelen er at såret skal være lukket, da gror det raskest, og blir best sluttresultat.

Hva er tegn på infeksjon?

Hvis såret blir økende ømt etter 3-5 dager og væsingen ikke er avtagende, kan dette være tegn på infeksjon. Da bør man bruke en bakteridrepende krem, f.eks. Brulidine, som er reseptfrikrem, i 2-4 dager til det bedres. **Hvis det oppstår feber eller økende plager eller annen tvil - bør vi kontaktes – kom da innom!** Sårinfeksjoner er sjeldent.

Skal sår ha luft for å gro?

De fleste sår gror best **uten** luft, og god sårtilheling oppnår man med lukkede bandasjer som for eksempel Duoderm® eller Confeel®, som kan sitte på såret i 4-5 dager før de skiftes. Såret gror da uten skorpe. *Ulempen* med dette er at man ikke **ser** at såret gror som det skal, **fordelen** at man kan dusje og gjøre det meste uten å tenke på såret som gror godt under en lukket bandasje.

Hvis såret har litt størrelse, og væsker mye (de første 2-5 dagene) kan det beste være å bruke kompresser eller bandasjer som skiftes hver dag i 2-5 dager, mens lukket behandling er egnet etter hvert når såret har sluttet å væske. Begge metoder gir vanligvis like godt langtidsresultat.

Huddoktoren informerer om:

PDT (2)- SÅRSTELL

Oppdatert 08.04.16

Hvordan vet jeg at behandlingen har vært effektiv?

Når såret er grodd (skorpen falt av) etter 2-3 uker vil huden være tynn og sårbar i noen uker til. Når det er gått 2-3 mnd skal det ikke lenger være knuter i arret, eller noe som er i” vekst”.

Vi ser alle med basaliom til kontroll etter 4-6 mnd nettopp for å kontrollere dette, mens solare keratoser **ofte kan kontroller seg selv**.

Det er viktig å beskytte denne huden mot oversoling, bruk gjerne en solfaktor 30 eller høyere.

Det vil være noen (10-20%) som trenger en ny behandling etter 3-6 mnd. Det kan da gjøres i forbindelse med kontroll, eller senere når det passer.

Sport og arbeid?

Unngå aktiviteter som skader sårområdet, eller som oppleves ubehagelig.

Svømming i hall bør unngås til såret er grodd. Alt som ikke gjør vondt er lov!